

VARGA KLÁRA
Katonadolog

Balogh Mikinek

Este megint elővettem Shakespeare *Hamletjét*. Ő a mítoszait, hőseit vesztett Európában az utolsó hős, akire még emlékeznek. De csak azért, mert súlyosan félreértették Shakespeare-t. A tett halála az okoskodás? Igen?! A hős halála meg az, ha a korban, amelybe született, mindenki durvább, vérszomjasabb, önzőbb nála, és korlátlanul félrevezethető vagy megvesztegethető?

Mi legyen hát a hőssel? Tagadja meg magát, és legyen olyan, mint a többi? Vagy forduljanak ellene még az erényei is, és haljon bele abba, hogy magát megőrizve visszaszerzi az időt? Ő, aki az idő mindenkori ura.

Még szerencse, hogy a hősök nem halnak meg igazából, hanem csak eltemeti őket a feledés. Hamlet sem halt meg, egy mítosz szerint a Maelström örvénye alatt a tenger fenekén él, és én már jártam is nála. Hosszú út volt, ráment az életem java. De megérte. Mert visszakaptam tőle az időt. Az én időmet, ami eljön mégis. Nem maradok néma állat, akinek a szavát senki se érti, és aki többről hallgat, mint amennyiről beszél. És most már ismerem a tenger fenekére vezető legrövidebb utat is, elég rá pár vidám óra.

Gyönyörű szép őszi délután van, ajándékait osztja óarany felhőit úsztatva az ég a Duna felett. Ilyenkor lenne jó elvinni a barátaimat egy tengeralatti utazásra Hamlethez, a látogatócentrumba, ahol a királyfi jó időket, rossz időket járó malmát is meg lehet tekinteni. De most nem mehetünk. Telefonált a szomszéd, hogy a kertjében a közös akna megtelt vízzel. Nagyon ketyeg a vízőrám. Csőtörés van, ömlik a víz a kertemben a föld alatt. Telefonálok én is egyet, és már jön is vízvezeték-szerelő. Közli, hogy egy nyolcvan-szor kétméteres árkot kell ásatnom két méter mélyen. Pont akkorát, mint egy sírgödör. De most nincs itt a két dán sírásó, csak én meg a szívlapátom.

Kit ássak ki a gödörből? Kit temessek bele?

Főlnék a sárga-rózsaszín alkonyi égre, és katona vagyok. Hadifogoly. Nyári ruhában, papírtalpú surranóban. Röhögnek az oroszok, amikor elveszik a játékpuskám. A világ végvidékén, sok ezer kilométerre a falumtól egy értelmetlen háborúban meneteltem

eddig. És most ásom a gödröt magamnak, ebbe lőnek majd bele. Semmivel sem nagyobb galádság ez, mint azoké, akik idevezényeltek a semmiért, hazugságokért, és megalázták bennem a harcost. Sőt, ebben, ami most történik, van valami kegyelemdőfésféle. Valami olyan, hogy legalább legyen vége ennek a cudar komédiának. Mert én igazából már halott voltam akkor is, amikor bevagoníroztak.

Arra gondolok, hogy miért van fordítva minden. Élhetnék még, ha nem kellenék ágyútölteléknek. Ha nem csak annak lennék jó a fontos emberek szerint. És inkább hozhatnának valami áldozatot azok, akik most a másokét veszik el. Tőlem az életemet, és azt, hogy igaz katona legyek, aki a hazájáért harcol. De ha nincsenek már tisztességes harcok, sem igaz ügyek, sem hősök, akkor a katona csak efféle hadi vetemény, mint most én.

Jó lett volna élni még. Egy elnyújtott, fénylő pillanatban tisztán látom az otthoniakat. Böskét megkéri a szomszéd falubeli jómódú legény, aki régen is kerülgette. Őt gyerekük lesz, a miénket is úgy nevelik, mint a többit. Szép a portájuk, de az nem szép, hogy olyan rátartiak. Anyámról gondoskodik az öcsém, a kutyámat elüti egy szekér holnapután a köves úton. A hűgomat már elvitte a torokgyík május táján. Kicsi fehér koporsójára orgonákat szórtak. Minden holmim jó kezekbe jut. A lovamat, a bicskámát és az órámat megkapja a fiam, aki még nem született meg. Minden el van rendezve. Elmehetek békességben.

Cuppog a sár a gödörben, és nem engedi, hogy emeljem a lábam. Aztán már csókolni is akar, magához húz, mint egy fölgerjedt fehérnép. Rácsapok az ásóval, hogy csihadjon már a beste fajtalan kurvája, és akkor látom, hogy most már a Fekete Madonna ő, az arcán vágás, mint az anyakén, akiknek a fiuk meghalt. Szelíden öleli a lábam, Krisztusát se vette az ölébe gyengédebben.

Távolról jönnek az orosz vezényszavak. Csak valami olyat hallok, mint egy ágroppanás, és hirtelen vérbe borul a legszebb alkony, amit valaha láttam. Körben bíbor, de a közepe arany, és annak is a legközepében kapu nyílik, katonák jönnek, díszruhában mind, a halott bajtársaim, és minden lelőtt harcos, minden leölt hős az idők kezdetétől. Körülvesznek, ölelgetnek, és azt mondják, ne búsulj, gyere csak velünk, visszajövünk még, amikor a népek már mind tudván tudják, amit mi már megértettünk. Egy fénylő hídon vezetnek át, és a végén az aranyló égből kinyúl két kar, és magához ölel.

Cuppog a lábam alatt a sáros, agyagos föld, kapkodja a bakancsomat, magának akar, lerántana, azt hiszi, ha egyszer elkapott, az övé vagyok már, de kit érdekel. Lerakok egy deszkát a gödörbe, ráállok, és árok tovább. Még nincs olyan sötét, hogy meg ne látnám végre, hol buzog föl a víz a földből. Átkiabálok a szomszédnak, hogy elzárhatja a főcsapot, és a fejlámpa fényében kiszabadítom a sérült T elemet ott, ahol a három cső a föld alatt találkozik. Olyan, mint egy taukereszt.

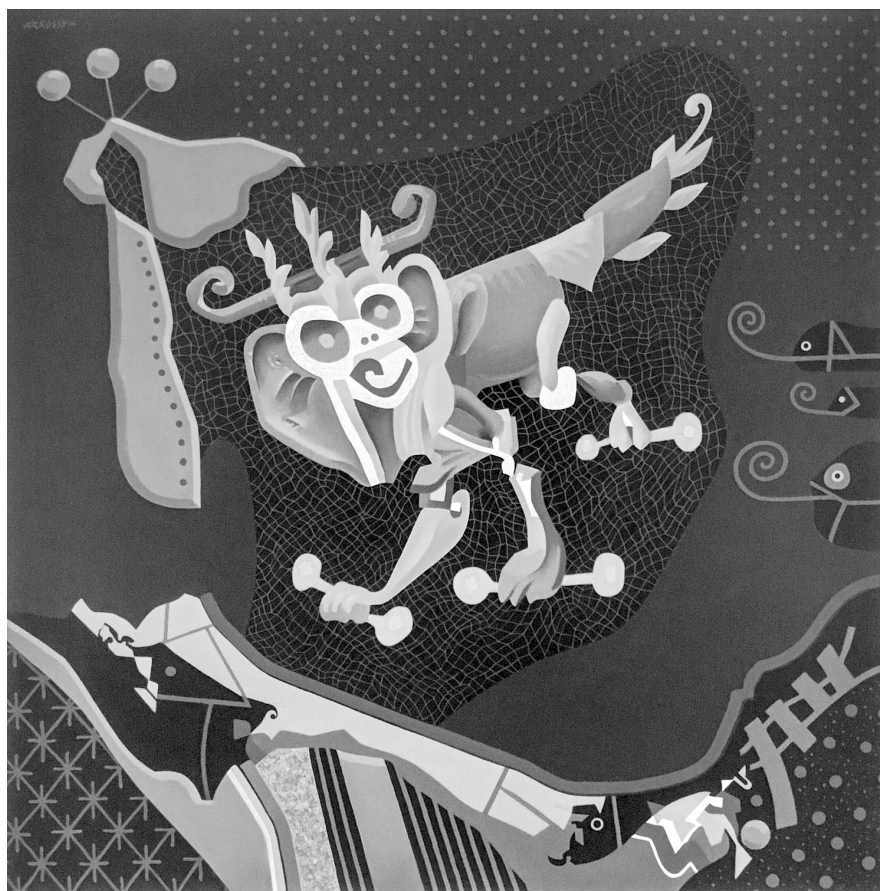
Este a facebook-ra föltolom a fotót a tóvá változott sírgödörrel. Azt írják kommentben az ismerősök, milyen kedves szív alakú tavacska, és miért nem hagyom meg így a kertben, ahogy van, adnának hozzá halakat, békákat és vízinövényeket. Van azért, aki fölfogja, hogy itt valójában egy csőtörésről van szó, és mint spirituális gondolkodású illető, figyelmeztet arra, hogy a pénzügyeim talán azért akadtak el az utóbbi időben, mert hagytam elfolyni a földben azt a sok vizet. Vagy fordítva: a csőtörés arra hívja fel a figyelmemet, hogy rosszul bánok a pénzekkel, és hagyom őket szétfolyni. Egy valaki meg azon viccelődik, hogy talán ez alatt a tó alatt él Hamlet királyfi,

akit egykor nagy nyomorúságomban meglátogattam. A másik rátesz egy lapáttal, hogy talán ott hoztam fel a Hamlet malmát, amelyik aranyat és kincseket járt az Aranykorban, ha egyáltalán volt olyan, hogy Aranykor, és nem csak Hamvas Béla találta ki. Dobok nekik pár vigyorit meg szívecskét, hadd örüljenek, és megnézem a tudományos híreket egy amerikai tévécsatornán, hátha van valami újdonság arról a fura, ormótlan, de mégis mives antik tárgyról, amit Grönland partjainál vetett ki a víz. Azt gondolják a régészek, hogy talán tényleg Hamlet malma. De most csak annyit mondanak be, hogy még mindig vizsgálják, hány ezer éves lehet, és működőképes-e.

Másnap délelőtt megjön a vízvezeték-szerelő, bemászik az árokba, addigra olyan a kiszikkadt föld, mint a porcukor. Engedelmesen repked, ahova a szívlapát küldi. A szerelő kicseréli a csöveket összekötő taukeresztet, és azt mondja:

– Na, közlegény, betemetheti az árkot.

Most látom csak, hogy tisztí egyenruhában van. Elveszi a húszezrest, és zsebre gyúri. Aztán kihúzza magát, tiszteleg. Nekem. Egy ezredes. Egy közlegénynek.

Kék majom (olaj, vászon, 70 × 70 cm, 2016)